

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

No7
2025

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 480 sahifa,
1-iyul, 2025-yil.

BOSH MUHARRIR:

Umarova H. O'. – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – Nizomiy nomidagi O'zbekiston milliy pedagogika universiteti rektori

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik

Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik

Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor

Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor

Shermuhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor

Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor

Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor

Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor

Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)

Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)

Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)

Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)

Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)

Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)

Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent

Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor

Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor

Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor

G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)

Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Mirzayeva F.O. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti dotsenti

Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor

Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)

Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent

Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent

Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalar tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)

Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent

Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori

Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari

Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Umarova H. O'. – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Rector of the Nizami National Pedagogical University of Uzbekistan

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F.O. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – doctor of philosophy (PhD) in psychology

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Konvergent tahririyat mas'uliyati: Yangi O'zbekistonni barpo etish jarayonini yoritish tendensiyalari	16
Doniyorov Salim Musurmonovich	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy bilimlarini shakllantirish.....	23
Nazarov Odil Omanqulovich	
"Uzluksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasi"da ijtimoiy-pedagogik hamkorlikning o'rni	27
Abirova Umida Nazarovna	
Maktabgacha yoshdagi bolalarda uchraydigan nutq nuqsonlarini oldini olish va uning ahamiyati	30
Akramov Dostonbek Ikromjon o'g'li	
Pedagogik jarayonda axloqiy qarashlarni shakllantirish usul va vositalari	34
Xudoykulova Shaxlo Mamaniyozovna	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti tarbiyachilarining ijodkorligini rivojlantirishda ta'limiy o'yinlarning ahamiyati	38
Salimova Dilmira Farxodovna	
Aholining iqtisodiy axborot savodxonligini oshirishdagi muammo va kamchiliklar	41
Rajabov Asliddin Xolmirzayevich	
Favqulodda vaziyatlar yo'nalishi ta'limida muloqotning ahamiyati.....	44
Boltayev Baxtiyor Yunusovich	
Biologiya ta'limi va raqamli texnologiyalar	48
E. Po'latova	
Boshlang'ich ta'limga tayyorlov guruhi bolalarini kasbga yo'naltirishda stem yondashuvining ahamiyati ...	51
Egamova Ravshanoy Surobjonovna	
O'zbekiston TIMSS natijalarini qanday yaxshilashi mumkin?	
Innovatsion ta'lim yondashuvlari va samarali strategiyalar.....	55
G'ayniddinov Shayxislom Tolibjon o'g'li	
Nutq kamchiliklarini bartaraf etishda mutaxassislar hamkorligi	60
Isayeva Mushtariy Alisher qizi	
Developing Student's Critical Skills Through Technology-Enhanced English Lessons	63
Mavlonova Dildora Shuxrat qizi	
Bahrom Ro'zimuhammad she'rlarini o'qitishda integratsiya usulidan foydalanish	67
Nomozova Dilobar Suyun qizi	
Aksiologik yondashuvlar asosida bo'lajak pedagoglarda altruizm ko'nikmalarini shakllantirish: bosqichlar va tamoyillar	72
Norboyeva Moxigul Shavkat qizi	
3D Modeling of Virtual Chemical Laboratories	75
Qayumov Jamshid Ma'rufjon o'g'li	
Fostering Metacognitive Skills in Efl Learners Through Ai-Supported Instruction: a Review of Recent Literature	80
Ruzieva Maftuna	
Onlayn va gibril ta'lim sharoitida mashinasozlik texnologiyasi faniga qiziqishni oshirishning nazariy asoslari.....	85
Sarimsakova Soxibaxon Raxmonjanovna	
Loyihalashtirilgan integral darslar samaradorligi (9-sinflar uchun "Metallar va ularning umumiy xususiyatlari" mavzusida)	88
Sharipova Hakima Shavkatovna	
Metacognition and Self-Regulated Learning	92
Turayeva Nazira Ibragimovna	
Методические возможности совершенствования обучения научной письменной речи на основе коммуникативно-деятельностного подхода	95
Меденцева Наталья Петровна	
Transformatsion jarayonlarda tibbiyot oliy ta'lim muassasalari raqobatbardoshligini oshirish strategiyalari	100
Jonibekov Jasur Jonibekovich	

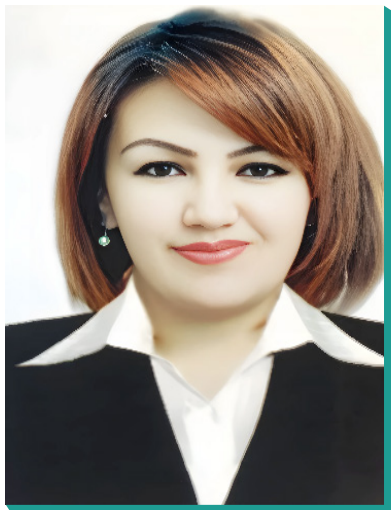
O'zbek milliy musiqasi: boy madaniyat va san'atning ajralmas qismi.....	105
Rustamova Maxsuma Farxodbek qizi	
Sharq va G'arbda tibbiyot fanlarining yaratilishi tarixi.....	108
Bakayev Najmiddin	
Didaktik o'yinlar bola faoliyatining asosiy vositasi sifatida.....	112
Egamova Madina Qobil qizi	
Tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talabalarining konvergent-kreativ tafakkurini takomillashtirishning didaktik asoslari.....	116
Egamova Shukriya Amanovna	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida universal ta'lim faoliyatlari orqali tarbiyaviy maqsadlarga erishish imkoniyatlari	119
G'aybullayeva Nafisaxon Nosirjon qizi	
Matematika o'qitishning klassik metodlaridan zamonaviy usullarga o'tish	124
G'ofurov Jamoliddin Xusniddinovich	
Jahon miqyosida maktabgacha ta'lim tizimini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari	128
Hoshimova Dilnoza Boymirzoyevna, Mahmudova Zulfiya Homidovna	
Bo'lajak o'qituvchilarning prognostik kompetensiyasini rivojlantirish tamoyillari.....	131
Ikromova Munisa Sheraliyevna	
Bo'lajak muhandislarni kasbiy tayyorgarligini grafik ma'lumotlar asosida oshirishning didaktik asoslari	134
Jumanazarova Zuhra Qosimjonovna	
Sport va jismoniy tarbiya pedagogikasida innovatsion metodlar	138
Jumanova Iroda Shokirjon qizi	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarining mustaqil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish	141
Jumayeva Sarvinov Ilhombekovna	
Talabalarda nutqiy tarkibiy tuzilmalarni shakllantirish texnologiyasi	145
Kiyamova Maxbuba Sultanovna	
Innovatsion yondoshuv asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining fikrlash qobiliyatini rivojlantirishning amaliy jihatlarini	148
Mamadiyev Jamol	
Ingliz tili matnlarini o'rganishda 6-sinf o'quvchilarining grammatik kompetensiyasini oshirish va tatbiq qilishning samarali usullari.....	152
Sharipova Firuza Mehriddinovna	
Kar va zaif eshituvchi yuqori sinf o'quvchilarining axborot kompetensiyasini rivojlantirish modeli	155
Tursunov Hojiakbar Hamidullo o'g'li	
Maktabgacha ta'limda shaxsga yo'naltirilgan ta'lim – pedagogik muammo sifatida.....	159
Xallovkova Maksudaxon Ergashevna	
Altruistik xulq-atvorning shaxsiy va ijtimoiy determinantlari.....	162
Xatamova Ferangiz Ibodulloevna	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy-pedagogik mahoratini teatr pedagogikasi vositalari orqali rivojlantirishning xorijiy va milliy tajribasi	166
Xudoyberganova Matluba Qulsoxatovna	
Refleksiv yondashuvning ta'lim jarayonidagi o'rni va afzalliklari.....	170
Yodgorova Gulrux Farhodovna	
Совершенство методики формирования компетентности будущих студентов-искусствоведов в условиях цифрового образования.....	174
Юлдашев Эргаш Сабинович	
O'z-o'zini rivojlantirish tushunchasi va uning pedagogik mohiyati.....	177
Kudenov Temurbek Maxsetbaevich	
Boshlang'ich sinf o'qish darslarida hikoya janrini o'qitishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish dolzarb muammo sifatida	180
Ergasheva Shoxida Nurmuxammadovna	
Ingliz tili darslarini interaktiv tashkil etishda raqamli ta'lim vositalarining o'rni va metodik yondashuvlar	185
Raxmatullayeva Barno Baxtiyor qizi	
The Effectiveness of Using Podcasts to Enhance Listening Comprehension and Vocabulary Acquisition in Secondary School English Classes	189
Meliboyev Zuxriddin Isroil ugli	

O'zbekiston tarixi darslarida pedagogik improvizatsiyani texnologiyalashtirish va raqamlashtirish imkoniyatlari	192
Ergasheva Muhayyoxon G'anijonovna	
Tasviriy faoliyat vositasida maktabgacha yoshdagi bolalarning badiiy-ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirishning samaradorligi.....	196
Arslanova Umidaxon Komiljon qizi	
Baxtli pedagoglar sirlari yoki kasbdagi subyektiv farovonlik	201
Adilova Zulfiya Djavdatovna	
Ayollarning siyosiy faolligini oshirishda gender kvotalarining o'rni	204
Abdukaxorova O'g'iloy Isroiljon qizi	
The Content of Developing Students' Communicative Culture Through a Bilingual Approach	207
Abdukhaliyeva Feruzakhon Ulugbek kizi	
Maktabgacha yoshdagi nutqida kamchiligi bo'lgan bolalar so'zlashuv nutqini shakllantirishda o'yin texnologiyalaridan foydalanish ahamiyati.....	210
Abdullayeva Ugiloy Djurayevna	
Chet tili intellektual va kasbiy rivojlanish kaliti	214
Aripova Sayida Abdullaxatovna	
Raqamli etiket: zamonaviy ta'limda yangi madaniyat talabi	217
Rasuljon Atamuratov	
Raqamli xiyonat: zamonaviy munosabatlar va sodiqlik inqirozi.....	221
Azizova Shodiya Utkur qizi	
Badiiy tarjimada leksik birliklarning lingvomadaniy aspektlari	224
Mardiyeva Maxbuba Shavkatovna	
O'quvchilarda funksional savodxonlikni rivojlantirishga yo'naltirilgan dasturiy platformani pedagogik loyihalash.....	228
Obloqulov Sulaymon Maxmayusuf o'g'li	
Kurashchilar orasida jarohatlarning oldini olish: reabilitatsiya va profilaktik uslublar	232
Ochilova Sarvinoz Salim qizi	
Xalq og'zaki ijodi vositasida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini o'quvchilarning o'qish savodxonligini rivojlantirishga tayyorlashning pedagogik-psixologik jihatlari	236
Oxunova Nozimaxon Mirzag'ulom qizi	
Loyiha asosidagi o'qitish orqali yoshlarda liderlik qobiliyatini rivojlantirish usullari.....	239
Risvayeva Charos Zaydilla qizi	
Maktabgacha yoshdagi bolalarga ingliz tilini o'yinlar vositasida o'rgatishga qaratilgan mashq va topshiriqlarning samaradorligi.....	242
Toshniyozova Dildora, Meliyeva Nargizaxon	
Bo'lajak o'qituvchilarni tarixiy va ma'naviy ideallarga aksiologik munosabatini rivojlantirish modeli	245
Tursunova Dilnoza Adhamjon qizi	
Shaxs rivojlanishida pedagogika va psixologiyaning o'rni	248
Umirova Guldon Jamoliddin qizi	
Toshkent shahri havosi ifloslanishining sabablari va oldini olish choralari	251
Ungalov Akmal Navruzovich	
Sun'iy intellekt asosida tuzilgan interaktiv platformalar va ulardan foydalanuvchi tajribasi	254
Xabirova Zulfiya Anvarbekovna	
Talabalar ijtimoiy faollik indeksini rivojlantirishda tyutorlik faoliyatining o'rni va ahamiyati	257
Xamrakulov Jasurbek Muxammadjon o'g'li	
Hozirgi davr pedagogikasida sharqona ta'limning ahamiyati.....	260
Yuldasheva Mastura Islamovna	
Пословицы и поговорки как отражение картины мира	263
Алламбергенова Шахноза Садатдиновна	
Raqamlashtirish sharoitida talabalarning mustaqil ta'lim olish kompetensiyasini rivojlantirishda mustaqil ta'limning o'rni	268
Abdumannopov Muhammadsahib Muhammadyusuf o'g'li	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini kasbiy-kreativ kompetensiyalarini rivojlantirishning o'ziga xos xususiyatlar.....	272
Khadicha Mukhamadiyeva Karomatovna	

Zamonaviy didaktik yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarning analitik va ijodiy ko'nikmalarini rivojlantirish.....	277
Mo'minova Gulhayo Turg'unboy qizi	
Kompetensiyaviy yondashuv asosida bo'lajak o'qituvchilarni tyutorlik faoliyatiga tayyorlashning pedagogik shart-sharoitlari	280
O'rinova Nilufar Muhammadovna	
Aholi o'rtasida yoshlarning pedagogik intervensiyalar orqali ilmiy faolligini oshirish va sog'lom turmush tarzini shakllantirish metodikasi.....	286
Raximov Xasanboy Kamoliddin o'g'li	
Buyuk ipak yo'li – yangi geosiyosiy va iqtisodiy aloqalarning tarixiy asosi sifatida.....	290
Tugalova Madina Erkin qizi	
Ilk maktabgacha yoshdagi bolalarda sensor tarbiya.....	293
Umarova Muyassarxon A'zamjonovna	
Rus tilida o'qish ko'nikmalarini rivojlantirishning nazariy-metodik asoslari	297
Xanova Dilrabo	
Didactic Possibilities of Teaching English in Primary Schools Based on 3D Interactive Technologies	303
Kholiqova Lutfiya Umurzoqovna	
Raqamli dasturiy vositalari asosida organik kimyo fanini o'qitish jarayonlarini loyihalashtirish modeli	306
Ametova Guljamila Elbrusovna	
Talabalarda informatsion-analitik kompetentlikni rivojlantirishning amaliy asoslarini takomillashtirish	310
Baydjanov Bekzod Xaitboyevich	
Aksiologik yondashuv asosida o'quv mashg'ulotlarini tashkil etishning til o'rganish jarayonidagi ahamiyati.....	314
Choriyeva Feruza Amrullayevna	
Ibrayim Yusupovning "Saksovu" she'rini o'qitish metodikasi	317
Darmonov Allayar Abdilxaq uli	
Innovatsion ta'lim sharoitida talabalarning madaniyatlararo kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi....	320
Ergasheva Anbar Shaymardan qizi	
Oiladagi zo'ravonlik: sabablari, oqibatlari va psixologik yondashuvlar	324
Jo'rayeva Kaniza Akbarali qizi	
Darsda talabalar nutqiy qobiliyatini shakllantirish masalalari.....	329
Kamoliddinova Maftuna Xusniddin qizi	
Nodavlat ta'lim tashkilotlari o'quvchilarida kreativlikni shakllantirishni boshqarish	334
Nasriddinov Xasan Baxtiyor o'g'li	
Nutq nuqsoniga ega bolalarni maktabga tayyorlashda psixologik aspektlar va pedagogik yondashuvlar ...	339
Normatova Maftuna Kengash qizi, Kamolova Gulshoda Jobir qizi	
Talabalarni ma'naviy tarbiyalash diagnostikasining psixologik va pedagogik manbalardagi talqini	346
Saotmuratova Zebo Yuldash qizi	
OTM talabalarning tanqidiy fikrlashini rivojlantirishning tashkiliy va pedagogik shart-sharoitlari.....	350
Tokumbetova Mexribonu Shavkat qizi	
Ma'naviy yetuklik sari: jadid adabiyotining o'rni.....	356
Abdullayev Ro'zimuxammad Akramjon o'g'li	
Nemis tilida derivatsion leksik birliklarning o'qitishning lingvodidaktik asoslari	361
Abduraxmanov Sirojiddin Muminkulovich	
Bo'lajak o'qituvchilarda baholash madaniyatini shakllantirish: adolatli, obyektiv va motivatsiyalovchi baholashga tayyorlash	365
Boymirzayev Farxodjon Raxmatjon o'g'li	
Maktab ta'limida ko'paytirishning qulay usullari.....	371
Ergasheva Shahlo Shoabdullo qizi	
Sensor integratsiya buzilishlari bolaning nutq, harakat va hissiy rivojlanishiga ta'siri	375
Isayeva Mushtariy Alisher qizi	
Inson jamiyatdagi ish faoliyatida va psixologiyasida sportning o'rni.....	378
Isoqov Nuriddin Halim o'g'li	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini integrativ o'qitishga metodik tayyorgarligini takomillashtirish	382
Jo'rayeva Nargiza Jamolidinovna	
Обучение дошкольников иностранному языку в различных видах неречевой деятельности	386
Марасулова Доно Нигматуллаевна	

Til o'rgatishda matnning didaktik va kommunikativ ahamiyati	389
Ungarbayeva Ayman Davletbayevna	
Munavvarqori Abdurashidxonov – jadidchilik harakatining ma'rifatparvar yo'lboshchisi	393
Xasanboyeva Ruxshona Nurmatjon qizi	
Dars jarayonida o'quvchilarning tanqidiy fikrlashini shakllantirish	396
Yulchiyeva Shoxsanam	
Особенности использования современных педагогических технологий в преподавании естественных наук в общеобразовательной школе	399
Мажидова Мадина Фархадовна, Мажидов Шерзод Фархадович	
Повышение информационной грамотности и формирование информационной культуры студентов в среде дистанционного обучения.....	403
Р. К. Аюезова	
Воздействие медиа в контексте социального формирования личности.....	407
Хайдарова Гулинур Нурбек кизи	
Теоретические основы развития интеллектуальных способностей студентов	411
Чинкулова Гулмехра Бахроновна	
O'qituvchining o'z darsini tahlil qilishi: tajriba va amaliyot	417
Djuraboyev Maqsudbek Karimbek o'g'li	
Innovatsion yondashuv asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini rivojlantirishda ma'naviy-axloqiy tadbirlarning o'rni	423
G'aybullayeva Sabohat Ulug'bek qizi, Karshiyev Jaxongir Abdirayimovich	
Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarining adabiy kompetensiyalarini rivojlantirishda matn ustida ishlashning ahamiyati.....	426
Islomova Xafiza Azamatovna	
O'quvchilarda estetik qobiliyatlarni shakllantirishda xalq og'zaki ijodining tarbiyaviy-metodik salohiyati	430
Kaxarova Gulnora Sa'dullayevna	
Boshqaruv kompetentligi tushunchasining pedagogik psixologik va menejment sohalaridagi ilmiy asoslari va evolyutsiyasi.....	434
Mamatqulova Kimyoxon Abduljalilovna	
Muhandislik ta'limida zamonaviy kompyuter grafikasi vositalari yordamida talabalarning konstruktorlik faoliyatini rivojlantirish.....	438
Muxitdinov Abdurahob Abduvalievich	
Turizm sohasiga oid terminlarni o'qitishda axborot texnologiyasi orqali takomillashtirish	442
Nishanova Hafiza Vafogulovna	
Ilmiy maqola yozish kompetensiyasini rivojlantirishda statistik metodlarni integratsiyalashning ta'limiy samaradorligi	446
Rahimova Indira Quddrat qizi	
Sotsiologiyatning asosiy tushunchalari va konsepsiyalari	451
Rustamova Mohimbonu Maxammadjon qizi	
Pedagogik mahoratni baholashda O'zbekiston va Kanada tajribasining qiyosiy tahlili	455
Tursinova Zoxida Sharabidinovna	
Basketbolning insonning jismoniy va kognitiv rivojlanishiga ta'siri: ilmiy tahlil.....	463
Umarjanov Alimardon Alisher o'g'li	
Talaba qizlar psixik salomatligi xususiyati deviant xulq-atvorni keltirib chiqaruvchi omil sifatida.....	466
Xasanova Mashxura Abduvalievna	
Ta'lim jarayonida o'yinlardan samarali foydalanish texnologiyasi.....	471
Ortiqova Yulduz Akram qizi	
Innovatsion ta'lim muhitida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy-pedagogik mahoratini teatr pedagogikasi vositalari orqali rivojlantirish	475
Xudoyberganova Matluba Qulsoxatovna	

TURIZM SOHASIGA OID TERMINLARNI O'QITISHDA AXBOROT TEXNOLOGIYASI ORQALI TAKOMILLASHTIRISH

Nishanova Hafiza Vafoqulovna

O'zbekiston-Finlyandiya pedagogika instituti mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya: Mazkur maqolada turizm sohasiga oid ingliz tilidagi terminlarni samarali o'qitishning zamonaviy axborot texnologiyalari asosida takomillashtirilgan metodikasi tahlil etiladi. Til va kasb integratsiyasi, multimedia vositalaridan foydalanish, interaktiv platformalar, mobil ilovalar hamda real hayotga yaqinlashtirilgan virtual muhit orqali o'quvchilarda kasbiy leksikani o'zlashtirish samaradorligi yoritiladi. Shuningdek, terminlarni kontekstual o'rganish va kommunikativ ko'nikmalarni rivojlantirish imkoniyatlari ham ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: turizm, ingliz tili, kasbiy terminologiya, axborot texnologiyalari, interaktiv metodika, kommunikativ o'qitish, multimedia, virtual ta'lim.

Abstract: This article analyzes an enhanced methodology for effectively teaching English terminology in the field of tourism, based on modern information technologies. It highlights the effectiveness of acquiring professional vocabulary through the integration of language and occupation, the use of multimedia tools, interactive platforms, mobile applications, and virtual environments that simulate real-life situations. The paper also explores the possibilities of contextual learning of terms and the development of communicative skills.

Key words: tourism, English language, professional terminology, information technologies, interactive methodology, communicative teaching, multimedia, virtual education.

Аннотация: В статье анализируется усовершенствованная методика эффективного обучения английской терминологии в сфере туризма на основе современных информационных технологий. Раскрывается эффективность усвоения профессиональной лексики обучающимися через интеграцию языка и профессии, использование мультимедийных средств, интерактивных платформ, мобильных приложений и виртуальной среды, приближенной к реальной жизни. Также рассматриваются возможности контекстного изучения терминов и развития коммуникативных навыков.

Ключевые слова: туризм, английский язык, профессиональная терминология, информационные технологии, интерактивная методика, коммуникативное обучение, мультимедиа, виртуальное обучение.

KIRISH

Bugungi globallashuv davrida turizm sohasining tez sur'atlar bilan rivojlanishi ushbu yo'nalishdagi mutaxassislar uchun ingliz tilini mukammal egallashni zaruratga aylantirmoqda. Ayniqsa, turizmga oid kasbiy terminologiyani chuqur o'zlashtirish, xorijiy mijozlar bilan samarali muloqot qilish, xalqaro hujjatlar va xizmatlar bilan ishlashda til bilimi muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bois ingliz tilini o'qitish metodikasida turizm leksikasini o'rgatishga doir yondashuvlarni zamonaviylashtirish va axborot texnologiyalariga asoslangan integratsiyalashgan metodlarni joriy etish dolzarb masalaga aylangan.

Endilikda ingliz tili nafaqat umumiy aloqa vositasi, balki kasbiy rivojlanish, xalqaro ko'nikmalarni shakllantirish va raqobatbardosh mutaxassis tayyorlashning asosiy vositasiga aylanmoqda.

ADABIYOTLAR SHARHI

Turizm sohasidagi ingliz tilidagi terminlarni o'qitishda zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish bo'yicha bir qator olimlar muhim ilmiy natijalarga erishgan. Coyle tomonidan ilgari surilgan CLIL yondashuvi kasbiy va til kompetensiyalarini birgalikda rivojlantirishga xizmat qiladi. Richards va Rodgers esa kommunikativ metodlarni texnologiyalar bilan uyg'unlashtirish til o'rganish samaradorligini oshirishini asoslaydi.

British Council tomonidan ishlab chiqilgan raqamli qo'llanmada Quizlet, Kahoot kabi interaktiv platformalarning turizm terminlarini o'rgatishdagi ahamiyati ko'rsatib o'tilgan. Cambridge ELT seriyasi esa sun'iy intellekt, mobil ilovalar va multimediya vositalarining individual yondashuvdagi rolini yoritadi.

O'zbekiston Prezidentining so'nggi qarorlari ta'limda raqamlashtirish va kasbiy tilni masofaviy o'qitishga alohida e'tibor qaratilayotganini ko'rsatadi. UNWTO esa raqamli texnologiyalar orqali xalqaro turizm tilini o'qitish bo'yicha amaliy metodlarni taqdim etadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotda axborot texnologiyalarining turizm terminlarini o'qitishdagi samaradorligini aniqlash maqsadida ilmiy maqolalar tahlili, mavjud raqamli platformalar kontentini tahlil qilish va tajriba darslari kuza-tuvi asosiy usul sifatida qo'llanildi. Olingan ma'lumotlar tavsifiy va taqqosloviiy tahlil metodlari asosida umum-lashtirildi hamda ularning amaliy samaradorligi baholandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Turizmga oid terminlarni o'rgatishda oddiy yodlash yoki tarjima qilish usullarining samaradorligi past bo'lib, zamonaviy ta'lim jarayonida axborot-kommunikatsiya texnologiyalariga asoslangan integratsiyalashgan metodlar afzal hisoblanadi. Xususan, multimediya vositalari, interaktiv simulyatsiyalar, mobil ilovalar va onlayn platformalar orqali o'quvchilarda real hayotga yaqin kommunikativ ko'nikmalar shakllanadi. Masalan, mehmonxona band qilish, reys bron qilish, sayyohlik marshrutlarini tushuntirish yoki ekskursiya rejasini tuzish kabi vaziyatlarda qo'llaniladigan atamalar virtual rolli o'yinlar, video darslar va interaktiv testlar orqali o'rgatilsa, ularning eslab qolish darajasi sezilarli darajada oshadi.

Bundan tashqari, kontekstual o'rganish asosida terminlarni o'zlashtirish usuli ham samarali natija bermoqda. Ushbu metod orqali terminlar alohida emas, balki matn, suhbat yoki mavzuga oid voqealar kontekstida o'rgatiladi. Masalan, booking, check-in, accommodation, itinerary, cancellation policy kabi terminlar real hayotga yaqin situatsiyalar orqali interaktiv muhitda qo'llanilganda, o'quvchilarda nafaqat lug'aviy bilim, balki muloqotga tayyorlik hissi ham shakllanadi.

Turizm terminlarini o'qitishda adaptiv ta'lim tizimlaridan foydalanish yuqori samaradorlik beradi. Adaptiv ta'lim dasturlari o'quvchining bilim darajasi, o'zlashtirish tezligi va individual ehtiyojlariga mos holda materialni taqdim etadi. Bunday yondashuv orqali har bir o'quvchi o'ziga qulay tempda o'qiydi, murakkab terminlarni ko'proq takrorlaydi, mustahkam o'zlashtiradi hamda xatolar ustida tahlil qilish imkoniyatiga ega bo'ladi. Masalan, sun'iy intellekt asosidagi til o'rgatish platformalari (LingQ, Memrise, ELSA Speak) adaptiv algoritmlar yordamida o'quvchi xatolarini tahlil qilib, unga moslashtirilgan topshiriqlarni taklif etadi.

Shuningdek, gamifikatsiya – ya'ni o'yin elementlari asosida o'qitish – turizm sohasidagi kasbiy terminologiyani o'zlashtirishda motivatsiyani oshiruvchi samarali metodlardan biridir. Reytinglar, yutuqlar, maqsadlar va o'zaro musobaqalar orqali o'rganish jarayoni qiziqarli va raqobatbardosh muhitda kechadi. Masalan, "sayohat byurosi" ochish, mehmonlar bilan muloqot qilish yoki sayyohlik yo'nalishi bo'yicha xizmat ko'rsatishni o'yin shaklida tashkil etish orqali atamalar tabiiy ravishda o'zlashtiriladi.

Audiovizual materiallardan – jumladan, filmlar, reklama roliklari, sayyohlik promo videolar, mehmonxona va aeroport xodimlari bilan real muloqotlardan olingan audioyozuvlardan foydalanish ham til ko'nikmalarini mustahkamlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Bu orqali o'quvchilar atamalarni nafaqat grammatik kontekstdan, balki real muloqot muhitidan ham o'rganadi. Bu esa ularning so'z boyligini oshirish, eslab qolish va nutqda qo'llash samaradorligini sezilarli darajada kuchaytiradi.

Zamonaviy ingliz tili darslarida mobil pedagogika – ya'ni smartfonlar, planshetlar va mobil ilovalar orqali ta'lim olish – tobora keng qo'llanilmoqda. O'quvchilar turizmga oid topshiriqlarni mustaqil bajarishi, o'yinli testlardan o'tishi, virtual ekskursiyalarda ishtirok etishi, interaktiv lug'atlar bilan ishlashi mumkin. Bu esa tilni nafaqat dars jarayonida, balki istalgan joyda va istalgan vaqtda o'rganish imkonini beradi.

Bugungi kunda turizm sohasi jadal raqamlashtirilayotgan bir sharoitda ingliz tilidagi kasbiy terminlarni o'qitish raqamli madaniyatni shakllantirish bilan chambarchas bog'liq. O'quvchilar lug'at boyligini oshirish bilan birga, texnologik vositalar orqali axborotni topish, uni qayta ishlash va taqdim etish ko'nikmalarini ham egal-laydi. Bu esa ularning mustaqil fikrlash, tahlil qilish va axborotni selektiv tanlay olish qobiliyatini rivojlantiradi. Raqamli savodxonlikning ta'lim jarayoniga kiritilishi orqali o'quvchilar hayotiy vaziyatlarda amaliy foydalanishga tayyor bilimlarga ega bo'ladilar.

Bundan tashqari, ingliz tili darslarida professional intervyular, suhbatlar va soha mutaxassislari bilan onlayn uchrashuvlar orqali o'quvchilar turizm sanoatida faoliyat yuritayotganlar bilan bevosita muloqot qilish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu amaliy metod nafaqat til o'rganish jarayonini jonlantiradi, balki talabalarda kasbiy motivatsiyani kuchaytiradi va terminlarni real kontekstdan tushunishga xizmat qiladi. Masalan, onlayn seminarlar yoki

vebinarlar davomida o'quvchilar hospitality, sustainable tourism, customer satisfaction, travel agency policies kabi terminlarni jonli eshitib, ularni amaliyotda qo'llashni o'rganadilar.

Bugungi ta'lim jarayonida ingliz tilini turizm sohasida o'qitishda axborot texnologiyalaridan foydalanish o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi an'anaviy munosabatlarni o'zgartirmoqda. Endilikda o'quvchi bilim oluvchi emas, balki bilimni izlovchi, amalda qo'llovchi va yangilik yaratuvchi subyekt sifatida shakllanmoqda. Bu esa kasbiy terminlarni o'zlashtirish jarayonida o'quvchining faol ishtirokini va mas'uliyatini kuchaytiradi.

Axborot texnologiyalarining yana bir afzalligi – avtomatik tahlil va natijalarni tezkor qayta aloqa bilan birlashtirish imkoniyatidir. Masalan, interaktiv platformalar orqali o'quvchilar yozma yoki og'zaki topshiriqlarni bajargach, tizim grammatik xatolarni avtomatik tarzda aniqlab, to'g'ri variantlarni taklif etadi. Bu yondashuv ayniqsa kasbiy atamalar doirasida so'z birikmalari, kontekstga mos ishlatilish, talaffuz va intonatsiyani mustahkamlashda yuqori samaradorlik beradi.

Shuningdek, turizm terminologiyasini o'rgatishda madaniyatlararo tafovutlar muhim ahamiyat kasb etadi. Mehmonxona xizmati, restoran etiketi, xalqaro turistik aloqalar kabi vaziyatlarda inglizcha atamalar madaniy sezgirlikni hisobga olgan holda o'rgatilishi lozim. Shu sababli axborot texnologiyalarida qo'llanilayotgan multi-madaniy kontent – real intervyular, xalqaro mehmonlar bilan dialoglar, milliy xizmat madaniyatini yorituvchi videomateriallar – terminlarning to'g'ri kontekstdagi anglanishini va o'quvchilarning moslashuvchanlik darajasini oshiradi.

Yana bir dolzarb yondashuv – ta'limda reflektiv metodlardan foydalanishdir. Ushbu yondashuv orqali o'quvchilar o'z o'rganish jarayonini tahlil qiladi, turizm atamalarini qayerda, qachon va qanday ishlatganini kuzatib boradi hamda bilimdagi bo'shliqlarni aniqlaydi. Masalan, har bir darsdan so'ng o'quvchi qisqa video-esse yoki blog yozish orqali kasbiy til ko'nikmalaridagi o'sishini tahlil qiladi. Bu metod bilimni chuqurlashtiradi va o'z-o'zini baholash ko'nikmasini shakllantiradi.

Turizm sohasida xizmat sifati asosan insonlararo muloqot orqali ifodalanadi. Shu bois, terminlarni o'qitishda emosional intellekt va muloqot etikasi ham alohida o'rin tutadi. Axborot texnologiyalari yordamida bu kabi "yumshoq" ko'nikmalarni rivojlantirish uchun simulyatsion mashqlar, mijoz bilan muloqot vaziyatlari, interaktiv bahs-munozaralar tashkil etiladi. Masalan, virtual mijozdan shikoyat olish, unga to'g'ri munosabat bildirish, xizmatni izohlab berish yoki turistik yo'nalishni tavsiya qilish kabi topshiriqlar orqali terminlar amaliy kontekstda o'rganiladi.

Zamonaviy ta'lim yondashuvlaridan yana biri – blokcheyn texnologiyalari asosida baholash tizimlarini joriy etishdir. Bu orqali o'quvchining bilim o'sishi, terminlardan foydalanish chastotasi va xatoliklar tahlili xavfsiz, shaffof va individual tarzda monitoring qilinadi. Mazkur texnologik yondashuv ayniqsa onlayn baholash va sertifikatlashtirish jarayonlarida yuqori ishonchlilikni ta'minlaydi.

Turizm tiliga oid atamalarni o'rgatishda loyiha asosidagi yondashuvlar ham samarali natijalar beradi. Masalan, o'quvchilarga "Virtual turistik agentlik" loyihasini yaratish vazifasi topshiriladi. Loyiha davomida ular ingliz tilidagi asosiy xizmat turlari, xizmat shartlari, sayohat paketlari, mehmonxona sharhlari va transport xizmatlariga oid terminlarni amaliy qo'llaydi. Bu yondashuv ta'limni real hayot bilan bog'laydi va kasbiy leksikani tizimli tarzda mustahkamlaydi.

Shuningdek, raqamli hamkorlik loyihalarini tashkil qilish orqali o'quvchilar guruhlarda ishlaydi va ingliz tilida birgalikda mahsulot yaratadi. Masalan, sayyohlik marshrutlarini ishlab chiqish, mehmonxonalar bo'yicha mijozga maslahat tayyorlash yoki xalqaro turizm festivali uchun taqdimot ishlab chiqish vazifalari bajariladi. Bu jarayonda turizm terminlari faol muomala vositasi sifatida ishlatiladi va o'quvchilarda tilga bo'lgan ishonch ortadi.

Ta'limda differensial yondashuv ham dolzarb sanaladi. Har bir o'quvchining bilim darajasi, o'zlashtirish uslubi va qiziqishiga mos materiallarni taqdim etish orqali darslar individuallashtiriladi. Axborot texnologiyalari bu borada keng imkoniyatlar yaratadi: ilg'or o'quvchilar uchun murakkab topshiriqlar, boshlovchilar uchun esa soddalashtirilgan, vizual materiallar taklif etiladi. Shu bilan birga, audiofayllar, videodarslar, testlar va intervyular bir vaqtning o'zida qo'llanilib, har bir o'quvchi o'z darajasida faol ishtirok etadi.

Bunday metodikada o'qituvchining roli ham o'zgaradi. U endilikda axborot beruvchi emas, balki ta'lim jarayonini boshqaruvchi, resurslarni tanlovchi va mashg'ulotlarni muvofiqlashtiruvchi murabbiy sifatida faoliyat yuritadi. Ana shunday pozitsiyadagi pedagoglar innovatsion yondashuvlarni amaliyotga tatbiq eta oladi va o'quvchilarda mustaqil o'rganishga bo'lgan motivatsiyani oshiradi.

Xulosa qilib aytganda, turizmga oid inglizcha terminlarni axborot texnologiyalari asosida o'rgatish nafaqat til kompetensiyalarini, balki kasbiy malaka, kreativ fikrlash, jamoada ishlash va ijtimoiy muloqot ko'nikmalarini ham shakllantiradi. Bu esa zamonaviy turizm sohasining ehtiyojlariga mos, global mehnat bozorida raqobatbardosh bo'lgan kadrlarni tayyorlashda muhim omil hisoblanadi.

Bundan tashqari, virtual haqiqat (VR) va kengaytirilgan haqiqat (AR) texnologiyalariga asoslangan mashg'ulotlar til o'rganish jarayonida yangi bosqichni ifodalaydi. Masalan, VR vositasida o'quvchi sayohat agentligi ofisiga "kirib", mijoz bilan muloqot qilishi, sayyohlik maskanlarini "borib ko'rishi" va real sharoitda

terminlarni qo'llashni mashq qilishi mumkin. Bu yondashuv o'rganilgan terminlarni amaliyotda qo'llash, muloqot qilish va real vaziyatlarda harakat qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Shu bilan birga, ijodiy yondashuvga asoslangan topshiriqlar orqali turizm terminlarini o'rgatish samaradorligini oshirish mumkin. Masalan, o'quvchilardan sayyohlik kompaniyasi haqida ingliz tilida prezentatsiya tayyorlash, mehmonxona xizmatlari bo'yicha reklama yaratish, internetda mavjud mehmonxonalarni tahlil qilish yoki xorijiy sayohatchilar uchun turistik yo'nalish tuzish kabi topshiriqlarni bajarish so'raladi. Bunday vazifalar nafaqat til bilimlarini, balki kasbiy ijodiy fikrlash qobiliyatini ham rivojlantiradi.

Bundan tashqari, o'qituvchilar uchun raqamli portfoliolar, onlayn jurnallar va rivojlanish monitoringi tizimlari orqali har bir o'quvchining o'zlashtirish dinamikasini kuzatib borish, tahlil qilish va u bilan individual ishlash imkoniyati yaratiladi. Bu yondashuv bilim sifatini nazorat qilish, muammoli jihatlarni aniqlash hamda ularga tegishli yechimlar ishlab chiqishni sezilarli darajada osonlashtiradi.

Axborot texnologiyalariga asoslangan til o'rgatish platformalari – masalan, Quizlet, Kahoot, Duolingo for Schools, Google Classroom va Moodle tizimlari orqali dars jarayonini nafaqat vizual va audio vositalar, balki interaktiv ishtirok, avtomatik baholash va fikr almashuv asosida tashkil etish mumkin. Ushbu platformalar o'quvchini darsda faol ishtirokchi sifatida shakllantirib, ularning nutqiy faoliyatini, mustaqil fikrlashini va tilga bo'lgan ishonchini oshiradi. Ayniqsa, QR-kodlar orqali topshiriqlarni mobil qurilmalar yordamida bajarish, onlayn testlar orqali terminologik bilimlarni tezkor baholash imkoniyatlari samarali natija bermoqda.

Shuningdek, sun'iy intellekt vositalaridan foydalanish ham ta'lim samaradorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Jumladan, AI chatlar, ovoz tanish tizimlari, avtomatik tarjima vositalari va lug'at boyligini kengaytiruvchi ilovalar orqali har bir o'quvchi mustaqil ravishda mashg'ulotlar olib borish imkoniyatiga ega bo'lmoqda. Bunday sharoitda o'qituvchining roli faqat axborot yetkazuvchi emas, balki ta'lim jarayonini yo'naltiruvchi, muvofiqlashtiruvchi va motivatsion murabbiy sifatida namoyon bo'ladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Turizm sohasiga oid ingliz tilidagi terminlarni samarali o'rgatish uchun zamonaviy axborot texnologiyalariga asoslangan yondashuvlardan foydalanish zarur. Interaktiv platformalar, multimediya vositalari, kontekstual o'qitish usullari, sun'iy intellekt texnologiyalari, shuningdek, kasbiy yo'naltirilgan CLIL (Content and Language Integrated Learning) metodikasi terminologiyani o'rganish jarayonini nafaqat qulay, balki samarali ham qiladi. Ushbu yondashuvlar o'quvchilarning kasbiy tayyorgarligini oshiradi, ularni amaliy muloqotga tayyorlaydi va xalqaro mehnat bozorida raqobatbardosh mutaxassis sifatida shakllantiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining ta'lim tizimini raqamlashtirishga oid qaror va farmonlari.
2. Coyle, D., Do, C., & Hood, P. (2010). CLIL: Content and Language Integrated Learning.
3. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). Approaches and Methods in Language Teaching.
4. British Council. (2023). Teaching English for Tourism: Digital Tools Guide.
5. Oxford English for Careers: Tourism.
6. UNWTO (World Tourism Organization) ta'lim materiallari.
7. ICT in Language Teaching: Innovations and Applications (Cambridge ELT series).

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2025. №7

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.